

Epidemiologische update COVID-19

RAG 27/07/2022

Op 21 januari 2022 heeft het Overlegcomité de coronabarometer als instrument voor communicatie en gestructureerde en proactieve beleidsvoorbereiding inzake sanitaire maatregelen goedgekeurd, waarbij drie beheersniveaus worden gebruikt. De indicatoren en drempels die de RAG hanteert voor de inschatting van de epidemiologische situatie en het bepalen van het beheersniveau worden hier beschreven.

Naast de specifieke drempels steunt de analyse van de epidemiologische situatie verder op een bredere evaluatie, waarbij kwalitatieve (bv. bestaan van clusters) en strategische (bv. teststrategie) indicatoren mee in rekening worden gebracht.

BELANGRIJKSTE VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De vastgestelde wijziging in trend van de epidemiologische situatie werd de voorbije week bevestigd. Alle indicatoren voor de viruscirculatie (aantal gerapporteerde besmettingen, aantal uitgevoerde testen en verkochte zelftesten, aantal positieve zelftesten en positiviteitsratio bij personen met symptomen) zijn de voorbije week gedaald, ook in Wallonië en bij kinderen van 0 tot 9 jaar. De gegevens moeten wel geïnterpreteerd worden in een context van een lang weekend voor velen, waarbij mensen zich minder snel (laten) testen. De monitoring van het afvalwater toont nu echter ook een eerste daling van de virusconcentratie aan, waarvoor de trend volgende week bevestigd moet worden.

De ziekenhuisindicatoren, die één tot twee weken vertraging vertonen ten opzichte van het aantal besmettingen, zijn eerder gestabiliseerd. Door het nog relatief hoog aantal ingenomen bedden in totaal en afwezig personeel (vakantie en ziekte) is er nog steeds druk op de zorg in ziekenhuizen.

Het beheersniveau blijft op niveau 2 nationaal. De indicatoren voor besmettingen stemmen nog overeen met niveau 3 maar vertonen een dalende trend, en de incidentie van nieuwe hospitalisaties komt opnieuw overeen met het niveau 2. De bezetting van bedden op intensieve zorgen en het aantal consultaties bij de huisarts bevinden zich nog steeds op niveau 1.

Besluit classificatie nationaal: beheersniveau 2 met een dalende trend voor de besmettingen en een stabiliserende trend voor de ziekenhuisindicatoren.

NATIONAAL

Indicatoren i.v.m. intensiteit

Het aantal vastgestelde nieuwe besmettingen is in de week van 17 tot 23 juli sterk gedaald, met gemiddeld 4.197 nieuwe besmettingen per dag, vergeleken met 6.960 de week voordien (-40%). Het reproductiegetal (Rt) op basis van het aantal nieuwe besmettingen is ook opnieuw gedaald, met een waarde van 0,725 vergeleken met 0,916 de week voordien. Het lange weekend voor velen kan wel een rol gespeeld hebben in de sterke daling.

Door deze sterke daling is de 14-daagse cumulatieve incidentie nationaal nu ook gedaald, van 896/100.000 naar 678/100.000. De daling wordt gezien in alle regio's en voor alle leeftijdsgroepen, nu dus ook voor de 0 tot 9-jarigen, maar minder uitgesproken.

Het aantal uitgevoerde testen is ook verder gedaald, met in de week van 17 tot 23 juli gemiddeld 13.766 testen per dag, vergeleken met ongeveer 20.000 de week voordien. Er is een daling in alle leeftijdsgroepen en voor alle indicaties, behalve testen uitgevoerd in het kader van een screening (bv voor een hospitalisatie). Voor de meest recente dagen is de daling wel minder sterk.

Het aantal verkochte zelftesten in apotheken is ook sterk gedaald, maar wel in een context van een verlofdag en verlengd weekend voor velen. In totaal werden er in de periode van 17 tot 23 juli 81.295 testen¹ verkocht, vergeleken met ongeveer 132.000 de week daarvoor (Bron: APB & OPHACO). Ook het aantal gerapporteerde positieve zelftesten is in dezelfde periode sterk gedaald, met een totaal van 3.051 testen, vergeleken met ongeveer 5.200 de week voordien. Voor 2.921 personen werd er een PCR-test uitgevoerd ter bevestiging, waarvan 89,7% een positieve PCR-test had (stabiel).

De positiviteitsratio (PR) is op weekbasis eveneens gedaald, met in de week van 17 tot 23 juli een waarde van 32,6% vergeleken met 36,6% de week voordien. Voor de meest recente dagen lijkt er een kleine stijging te zijn, maar dit kan een artefact zijn door het lange weekend. De daling op weekbasis wordt nu geregistreerd voor alle leeftijdsgroepen, maar is beperkter voor de 0-9-jarigen. Het gaat vooral om een daling van PR voor personen met symptomen. Voor testen voor screening en betalende testen (voornamelijk asymptomatische personen) is de trend eerder stabiel, en dit vooral bij de personen jonger dan 20 jaar en van 65 jaar en ouder.

Het aantal contacten met een huisarts voor vermoeden van COVID-19 is in week 29 nationaal ook verder gedaald, met gemiddeld 30 contacten per 100.000 inwoners per dag, vergeleken met 36/100.000 de week voordien (Bron: huisartsen Barometer). Er is nu een daling in alle regio's. In Wallonië komt de waarde (50 contacten per 100.000 inwoners) nog net overeen met de drempel voor beheersniveau 2. In Vlaanderen en in Brussel komt het aantal contacten overeen met beheersniveau 1.

De incidentie van consultaties voor griepaal syndroom (ILI) bij de huisartsenpeilpraktijken is verder gedaald, van 59 consultaties per 100.000 inwoners per week in week 28 naar 49/100.000 in week 29.

De ervaren werkbelasting voor vermoeden van COVID-19 is ook verder gedaald, waarbij 0% van de artsen deze als hoog en 3% als zeer hoog beschouwden (vergeleken met respectievelijk 5% en 5%).

¹ Mogelijke onderschatting omdat de registratie op naam voor burgers zonder verhoogde terugbetaling geen verplichting is maar een aanbeveling. Preliminaire data, mogelijke vertraging op rapportering voor meest recente dagen.

Indicatoren i.v.m. ernst

Het aantal nieuwe hospitalisaties voor COVID-19 is de voorbije week gestabiliseerd, met in de week van 20 tot 26 juli gemiddeld 159 opnames per dag, vergeleken met 160 de week ervoor (-1%). Het reproductiegetal (Rt) gebaseerd op het aantal nieuwe hospitalisaties is nu net lager dan 1 (0,996 vergeleken met 1,004 de week voordien). De predictiemodellen voor het aantal nieuwe hospitalisaties tonen voor de komende twee weken een dalende trend.

Het aantal ziekenhuisbedden ingenomen door COVID-19 patiënten is eveneens gestabiliseerd, met een totaal van 2.186 ingenomen bedden algemeen (-2%) en 117 ingenomen ICU bedden (-6%). Het aantal opnames met COVID-19 (d.w.z. opname om een andere reden maar met een positieve COVID-19 test) is opnieuw gedaald, wat een aanwijzing kan zijn van een verdere vermindering van de viruscirculatie.

Het profiel van de gehospitaliseerde patienten blijft globaal ongewijzigd. Meer informatie over de surveillance in ziekenhuizen is beschikbaar in een wekelijks rapport.

Het aantal overlijdens is in week 29 nog licht verder gestegen, met een totaal van 88 geregistreerde sterfgevallen (niet geconsolideerde data, vergeleken met 73 de week voordien), variërend van 4 tot 17 per dag. Het sterftcijfer bedroeg 0,76/100.000 inwoners in België, 0,96/100.000 in Wallonië, 0,72/100.000 in Vlaanderen en 0,41/100.000 in Brussel. Dit is in alle regio's een lichte toename.

Andere indicatoren

De indicatoren voor de opvolging van de epidemiologische situatie in de woonzorgcentra (WZC) vertonen een dalende trend (in een context van een stabiele participatiegraad onder de WZC: 57% in Vlaanderen, 64% in Wallonië, 32% in Brussel en 33% in de Duitstalige Gemeenschap). Zowel het aantal besmettingen nationaal bij bewoners (5,2 per 1.000 bewoners) als bij personeelsleden (6,4 per 1.000 personeelsleden) is gedaald. Het aantal hospitalisaties bij bewoners bleef stabiel (vergeleken met een lichte stijging de week voordien) En het aantal clusters is verder gedaald, met in week 29 tot nu toe 35 nieuwe mogelijke clusters² (voorlopige data, vergeleken met een totaal van 73 in week 28). Twee procent van de WZC hadden een grote cluster (stabiel). Zie het dashboard voor meer details. Omwille van de vakantieperiode worden geen gegevens weergegeven voor het onderwijs.

De surveillance op afvalwater aan de hand van drie opgevolgde indicatoren³ toont nu ook een wijziging in trend, met een lichte daling van de virale concentraties, en een daling van het aantal alerten voor alle indicatoren. Resultaten van de volgende metingen zullen toelaten om de dalende trend al dan niet te bevestigen. Op basis van de resultaten van 18 juli voor 42 opgevolgde zuiveringsinstallaties⁴ vertoonden 25 gebieden een alert voor de indicator "Stijgende trend" (vergeleken met 29 de week voordien), 10 gebieden voor de indicator "Snelle toename" (vergeleken met 25 de week voordien) en 12 gebieden beantwoordden aan de indicator "Hoge virus circulatie" (vergeleken met 21 de week ervoor). Op provinciaal niveau

² Het gaat om mogelijke clusters omdat deze theoretisch gedetecteerd werden op basis van de data uit de surveillance. Er is een onderzoek van de uitbraak nodig om dit te bevestigen in de praktijk.

³ De surveillance volgt de evolutie van de concentratie van het SARS-CoV-2-virus in het afvalwater. De indicator "Hoge circulatie" geeft de gebieden aan waar de gemeten virusconcentraties hoog zijn (ten minste de helft van de maximumwaarde die in de vijfde golf werd geregistreerd). De indicator "Snelle toename" heeft betrekking op de zones waar de gemeten virusconcentratie in de afgelopen week snel is toegenomen (stijging met meer dan 70% over de laatste 7 dagen). De indicator "Stijgende trend" geeft de bekkens aan waar de virusconcentraties over de laatste 14 dagen meer dan 6 dagen is toegenomen.

⁴ Als gevolg van de overstromingen in juli is de waterzuiveringsinstallatie van Wegnez (Verviers) nog steeds buiten werking. Dit gebied is daarom momenteel niet opgenomen in de surveillance.

was er in 7 provincies/regio's een alert voor "Stijgende trend" (vergeleken met 6 de week ervoor), in 1 provincie was er een alert voor "Snelle toename" (vergeleken met 8 de week voordien) en in 3 provincies een alert voor "Hoge virus circulatie" (vergeleken met 8 de week ervoor). Geen enkele provincie heeft een signaal voor alle drie de indicatoren.

Meer informatie over de methodologie en de analyse van de resultaten is te vinden in een [wekelijks verslag](#).

In de periode van 11 tot 24 juli 2022 werden er 525 stalen geanalyseerd in het kader van de baseline surveillance van [circulerende varianten](#). De Omikron-variant subtype BA.5 vertegenwoordigde in deze periode 91% van de besmettingen (verdere lichte toename), BA.4 7% (stabilisatie), en BA.2 2% (verdere daling). Er werden nog geen besmettingen met BA.2.75 geïdentificeerd. Meer informatie is beschikbaar op de [website van het NRC](#).

Het aantal gedetecteerde BA.2.75 gevallen wereldwijd neemt verder toe, maar is nog steeds beperkt. In India werden er nu meer dan 500 gevallen van BA.2.75 gedocumenteerd (een verdubbeling t.o.v. vorige week)⁵. In West-Europa werd het nu reeds gedetecteerd in het Verenigd Koninkrijk (24 gevallen), Duitsland (6), Denemarken (6), Frankrijk (2), Oostenrijk (2) en Luxemburg, Nederland en Italië (elk één).

Er zijn nu ook een aantal pre-prints beschikbaar van studies die de ontwijking door BA.2.75 van neutraliserende antilichamen bestudeerden⁶. Een Chinese studie vond dat BA.2.75 minder vatbaar is voor immuniteit door Delta-infecties dan BA.5, maar niet voor immuniteit door BA.2-infecties. Een studie in Europa vond gelijkaardige resultaten. Serum van gevallen uit de Delta periode neutraliseerde BA.2.75 (lichtjes) minder dan BA.2 en BA.5, maar serum van na de BA.1/BA.2 golf neutraliseerde BA.2.75 meer dan BA.5. Het blijft dus onduidelijk of BA.2.75 bij ons een groeivoordeel zal hebben over BA.5. Mogelijk zal de evolutie in Europa anders verlopen dan in India, wegens een verschillend immuun profiel.

⁵ Tracking BA.2.75 Lineage Over Time | Tableau Public; SARS-CoV-2 variants of concern and variants under investigation: technical briefing 44 (22 July 2022) ([publishing.service.gov.uk](#)).

⁶ Neutralizing antibody evasion and receptor binding features of SARS-CoV-2 Omicron BA.2.75 | bioRxiv; Evasion of neutralizing antibodies by Omicron sublineage BA.2.75 | bioRxiv.

PROVINCIES

Indicatoren met betrekking tot het aantal besmettingen (zie overzicht pagina 6).

De 14-daagse incidentie van besmettingen en het aantal besmettingen in de laatste 7 dagen zijn nu in alle provincies/regio's gedaald. Dit weerspiegelt zich ook in de Rt waarde op basis van infecties, die overal verder gedaald is en nu ook overal lager is dan één. Het aantal uitgevoerde testen is in de meeste provincies/regio's gedaald, behalve in de Duitstalige Gemeenschap, waar er een lichte toename was. De PR voor symptomatische personen is nu ook overal gedaald, behalve in Luxemburg, waar er nog een lichte stijging was. De waarden zijn wel nog steeds hoog, gaande van 41,7% (in Brussel) tot 53,8% (in Vlaams-Brabant).

Indicatoren met betrekking tot ziekenhuisopnames

De 7-daagse incidentie van hospitalisaties is nu in de meeste provincies/regio's gedaald, behalve in Namen, Luik en in Oost- en West-Vlaanderen, waar er eerder een stabilisatie is, en de incidentie nog steeds overeenkomt met beheersniveau 3 (> 10/100.000). Ook in de Duitstalige Gemeenschap stemt het niveau nog overeen met 3. Het aantal ingenomen bedden op intensieve zorgen blijft verder fluctueren, met lage aantallen.

De beheersniveaus voor de provincies/regio's worden deze week niet gewijzigd.

GEMEENTEN

Het aantal gemeenten met een alert is de voorbije week opnieuw sterk afgenomen, waarbij slechts 3 gemeenten een alert hadden (vergeleken met 45 de week voordien en 184 de week daarvoor), waarvan 2 in Luik en 1 in West-Vlaanderen.

De hoogste incidenties worden waargenomen in de provincie Luxemburg.

De volgende personen hebben deelgenomen aan dit advies:

Emmanuel André (KULeuven), Philippe Beutels (UAntwerpen), Géraldine De Muylder (Sciensano), Naima Hammami (Zorg en Gezondheid), Yves Lafort (Sciensano), Sanne Lenaerts (SPF Santé Publique), Tinne Lernout (Sciensano), Romain Mahieu (COCOM), Quentin Mary (SSMG), Pierrette Melin (CHU Liège), Geert Molenberghs (UHasselt-KULeuven), Alessandro Pellegrino (AVIQ), Giulietta Stefani (Sciensano), Steven Van Gucht (Sciensano), Sidonie Van Renterghem (ONE).

Periode 17-23/07/2022	Besmettingen 14d incidentie per 100.000	% Wijziging Gevallen (7d)	Aantal testen/ 100.000	Rt infecties	PR sympto matische gevallen	Hospitalisaties 7d incidentie per 100.000 ⁷	ICU bezetting	Verdubbelings/ halveringstijd nieuwe hospitalisaties	Beheers- niveau
België	678	-40%	836	0,725	48,6%	9,5	6%	-159	2
Antwerpen	689	-40%	798	0,715	48,1%	8,3	2%	-26	2
Henegouwen	589	-38%	798	0,730	44,4%	9,7	5%	-28	2
Limburg	628	-41%	625	0,727	51,1%	9,5	3%	56	2
Luik	620	-32%	815	0,773	50,8%	14,5	10%	72	2
Luxemburg	797	-32%	809	0,770	52,4%	1,4	7%	-12	1
Namen	663	-33%	818	0,770	42,8%	12,1	5%	33	2
Oost-Vlaanderen	744	-40%	823	0,738	53,8%	12,3	6%	72	2
Vlaams-Brabant	700	-42%	767	0,711	50,8%	2,8	9%	-18	1
Waals-Brabant	714	-40%	918	0,709	46,0%	3,4	9%	-30	2
West-Vlaanderen	668	-43%	809	0,704	52,4%	14,2	7%	72	2
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	651	-45%	1.206	0,680	41,7%	7,7	6%	-35	2
Duitstalige Gemeenschap	603	-31%	671	0,814	NA	11,5	NA	NA	2

⁷ Resultaten voor week 29, van 18 tot 23 juli 2022.